

Minister Przemysłu

Marzena Czarnecka

BM I.053.22.2025.TŚ

Katowice, 2025-03-13 r.

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 8205 w sprawie wpływu zamykania elektrowni węglowych na rynek pracy i gospodarkę lokalną oraz interpelację nr 8204 w sprawie braku planu dla elektrowni węglowych po 2025 r. posłów Michała Wosia i Dariusza Mateckiego, uprzejmie informuję:

Aby zapewnić szereg działań zmierzających do łagodzenia skutków transformacji wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko został wdrożony Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Just Transition Fund) oraz inne instrumenty finansowe w ramach polityki spójności i Nowego Zielonego Ładu (European Green Deal). Mają one za zadanie wspieranie regionów najbardziej dotkniętych procesem dekarbonizacji, szczególnie w sektorze węgla i energetyki węglowej. Fundusze te są przeznaczone są m.in. na tworzenie nowych miejsc pracy w regionach, które najbardziej odczują skutki transformacji energetycznej; reindustrializację i rozwój technologii zielonej energii, w tym odnawialnych źródeł energii, technologii związanych z magazynowaniem energii oraz efektywnością energetyczną, a także na szkolenia pracowników oraz wsparcie w zakresie przekwalifikowania zawodowego w obszarze zielonych technologii. Wskazania wymaga fakt, że warunkiem umożliwiającym skorzystanie ze środków jakie zostały przewidziane dla regionów węglowych w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji było przygotowanie Terytorialnych Planów Sprawiedliwej Transformacji w których Urzędy Marszałkowskie regionów przedstawiały plany przekształcenia poszczególnych regionów. Dokument ten zawiera m.in: opis spodziewanego procesu transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu, zgodnie z celami krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz innych istniejących dokumentów; harmonogram zaprzestania lub ograniczenia wydobywania węgla kamiennego i/lub brunatnego lub wytwarzanie energii elektrycznej w instalacjach węglowych; opis terytoriów, które zgodnie z przewidywaniami będą najbardziej dotknięte negatywnymi skutkami transformacji; ocenę skutków gospodarczych, społecznych i terytorialnych przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu; potrzeby i cele w zakresie rozwoju do 2030 r. służącego osiągnięciu neutralności klimatycznej; rodzaje planowanych działań i operacji; opis procesu partycypacji społecznej, monitoringu i ewaluacji.

Podkreślenia wymaga również fakt, że w efekcie podziału środków z FST, Polsce przyznano na lata 2021–2027 - 3,85 mld EUR na wsparcie pięciu regionów narażonych na negatywne skutki transformacji energetycznej. Regiony te to województwo dolnośląskie– 581,6 mln

EUR (podregion wałbrzyski), województwo łódzkie– 369,5 mln EUR (wybrane gminy z podregionów: piotrkowskiego i sieradzkiego), województwo małopolskie– 264,5 mln EUR (podregion oświęcimski), województwo śląskie– 2 216,9 mln EUR (podregiony: katowicki, bielski, tyski, rybnicki, gliwicki, bytomski i sosnowiecki), województwo wielkopolskie– 414,8 mln EUR (podregion koniński). Podział środków wynika z oceny wskaźników społeczno-gospodarczych, w tym liczby ludności w podregionach, emisji zanieczyszczeń pyłowych przez zakłady uciążliwe, zatrudnienia w przemyśle, zatrudnienia w górnictwie, liczby osób bezrobotnych, liczby beneficjentów pomocy społecznej, udziału nowopowstałych przedsiębiorstw. W ramach polityki energetycznej Polski, dąży się do intensywnego wykorzystania środków unijnych na inwestycje w odnawialne źródła energii (OZE), w tym fotowoltaikę, energetykę wiatrową, biomasę oraz technologie związane z magazynowaniem energii poprzez rozwój infrastruktury energetycznej związanej z OZE, przekształcenie sieci energetycznych w bardziej elastyczne, umożliwiające lepszą integrację z odnawialnymi źródłami energii. Dodatkowo w ramach polityki transformacji energetycznej, Polska przeznaczą środki unijne na modernizację sektora transportowego, w tym na zadania związane z promowaniem elektryfikacji transportu, wspierana rozwoju infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych oraz poprawę dostępności transportu publicznego, przyczynia się do rozwój zielonej mobilności i poprawy jakości powietrza w miastach.

Należy podkreślić, że w celu wdrażania projektów związanych z transformacją energetyczną podejmowana jest współpraca z regionalnymi i lokalnymi władzami oraz odpowiednimi instytucjami, które odgrywają kluczową rolę w opracowywaniu strategii i planów rozwoju, które oparte są zasadach zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwej transformacji. Istotnym pozostaje również podejmowanie działań w celu monitoringu i oceny skuteczności wykorzystania środków unijnych. Zapewnienie transparentności i efektywności alokacji funduszy jest kluczowe, aby zmaksymalizować korzyści płynące z inwestycji w transformację energetyczną. Ministerstwo Przemysłu podczas rozmów z przedstawicielami podmiotów krajowych i zagranicznych, w tym poszczególnych ministerstw, a zwłaszcza Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej podkreśla konieczności utrzymania Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w obecnym kształcie, jako osobnego instrumentu w ramach Polityki Spójności po 2027 r. w celu zapewnienia narzędzi niezbędnych dla celów łagodzenia transformacji poszczególnych regionów, aby zapewnić pomyślną i społecznie akceptowalną transformację mając na uwadze uwarunkowania społeczne, gospodarcze i środowiskowe transformacji. Propozycje Ministerstwa Przemysłu do opiniowanego w ramach KSE dokumentu projektu Stanowiska Rządu RP w sprawie roli spójności w UE i przyszłości polityki spójności po 2027 roku wskazują zapisy, w których zmiany są w opinii Ministra Przemysłu niezbędne dla zachowania odrębności polityki spójności i sprawiedliwej transformacji. Dlatego też Ministerstwo Przemysłu już w czerwcu ubiegłego roku skierowało na Komitet Spraw Europejskich uwagi do przedstawionego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej podejścia do Funduszu Sprawiedliwej transformacji ujętego w projekcie dokumentu „Stanowiska Rządu w sprawie roli spójności w UE i przyszłości polityki spójności po 2027 roku”. Ministerstwo Przemysłu podkreśliło, iż „Rząd RP powinien postulować utrzymanie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w obecnej postaci, nie w postaci „tradycyjnej polityki spójności Unii Europejskiej z wykorzystaniem dobrych praktyk Funduszu Sprawiedliwej Transformacji”. Rząd RP powinien również stać na stanowisku, że utrzymanie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w obecnej formie jest konieczne dla regionów wydobywczych”. Ministerstwo Przemysłu nadal będzie akcentowało konieczność utrzymania Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w obecnej formie w celu zapewnienia narzędzi niezbędnych dla celów łagodzenia

transformacji poszczególnych regionów w tym regionu bełchatowskiego aby zapewnić pomyślną i społecznie akceptowalną transformację mając na uwadze uwarunkowania społeczne, gospodarcze i środowiskowe transformacji.

Jednocześnie informuję, że górnicy likwidowanych kopalń węgla kamiennego będą objęci pakietem wsparcia wynikającego z postanowień Umowy Społecznej dotyczącej Transformacji Sektora Górnictwa Węgla Kamiennego oraz Wybranych Procesów Transformacji Województwa Śląskiego z 2021 r. Jeżeli w systemie alokacji pracownik nieposiadający uprawnień emerytalnych, nie będzie miał zagwarantowanej ciągłości zatrudnienia pod ziemią lub w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla, będzie mógł skorzystać z systemu ośłon socjalnych, takich jak urlop górniczy albo urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla albo jednorazowej odprawy pieniężnej.

Obecnie w Ministerstwie Przemysłu trwa proces legislacyjny ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (UD 167), który wprowadza ww. pakiet ośłonowy, z perspektywą do 2049 r.

Z wyrazami szacunku
Marzena Czarnecka
Minister
2025-03-13

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów